

משנה

נאמר בתורה (ויקרא יט כח) 'וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'.'
 המשנה מבארת את פרטי האיסור ואופני החיוב: **הַכּוֹתֵב כְּתוּבָת קַעֲקַע** – חורט כתיבה בבשרו, אם קָתַב על בשרו **וְלֹא קַעֲקַע** – לא חרט בבשרו, או שקַעֲקַע – חרט **וְלֹא קָתַב** בחריטה זו, **אִינוּ חַיִּיב מַלְקוּת**, עד שְקַעֲקַע על בשרו ואחר כך **שְקַעֲקַע** – יחרוט את בשרו במקום הכתיבה, והדיו יכנס בתוך החריטה. ואותה כתיבה יכולה להיות (בידו) [בְּדִיו] וּבְכַחַל ו-או בכחול, וּבְכָל דָּבָר שֶהוּא רוֹשֵׁם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה מְשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אִינוּ חַיִּיב עַד שִׁכְתוּב שֵׁם אֶת הַשֵּׁם שְׁנַאֲמַר (ויקרא יט כח) 'וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'', ובגמרא יתבאר מזה כוונתו.

גמרא

שנינו במשנה, שלרבי שמעון אין חייב על כתובת קעקע אלא אם כתב את השם. הגמרא מבארת לאיזה שם כוונתו: **אָמַר לִיה רַב אָחָא בְּרִיה דְּרַבָּא לְרַב אַשִּׁי, הָאֵם כּוּוֹנְתּוּ עַד דְּיָכְתוּב 'אֲנִי ה' מְשִׁשׁ, כְּפִי שְׁכּוּב בַּתּוֹרָה. אָמַר לִיה רַב אַשִּׁי לְרַב אָחָא, לֹא, אֲלֵא בְּרִיתִי ו-כְּפִי שִׁשְׁנָה] כִּרְ קַפְרָא בְּרִיתָא. אִינוּ חַיִּיב עַד שִׁכְתוּב שֵׁם עֲבֻדָּת כּוֹכְבִּים, שְׁנַאֲמַר 'וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה'', אִינוּ הוּא ה' וְלֹא אַחֵר, כְּלוּמַר, שֶׁלֹא תכתבו כתובת קעקע המכחישה את האני ה', והיינו כתיבת שם עבודה זרה.**
אָמַר רַב מִלְכִּיאָה אָמַר רַב אֲדָא בְּרִי אָהֲבָה, אָסוּר לֹא לְאָדָם שִׁיתֵּן אַפֵּר מִקְלָה – אַפֵּר מִשְׁרִיפָה עַל גְּבִי מִקְתָּו, מִפְּנֵי שְׁנִירָאִית בְּכַתּוּבַת קַעֲקַע, שִׁמְשִׁאִיר רוּשֵׁם בִּמְכּוּתוֹ, וְאַחֵר שֶׁתִּתְרַפֵּא יִרְאֶה הַדְּבַר בְּכַתּוּבַת קַעֲקַע.
 נאמר בש"ס כמה מימרות בשם רב מלכיא, וכמה בשם רב מלכיו, הגמרא נותנת סימן לזכור מה אמר זה ומה אמר זה, ומביאה מחלוקת בדבר:
אָמַר רַב נַחֲמָן בְּרִיה דְּרַב אִיקָא, מַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין שְׁפִיר, וְכֵן מַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין שְׁפָחוּת, וְמַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין נִפְחוּת, כֹּל אֵלּוּ אִמְרֵם רַב מִלְכִּיאָה. וְאֵילוּ מַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין בְּלִיָּרִית, וְמַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין אַפֵּר מִקְלָה בְּסוּגִייתֵנוּ, וְמַה שְׁנַאֲמַר בַּעֲנִין גְּבִיָּה, כֹּל אֵלּוּ אִמְרֵם רַב מִלְכִּיאָה.
רַב פִּשְׁאָה אָמַר, מַה שְׁנַאֲמַר לִגְבִי מִתְּנִיתִין וּמִתְּנִיתָא – מִשְׁנִית וּבְרִיתוֹת, אָמַר רַב מִלְכִּיאָה, וְמַה שְׁנַאֲמַר לִגְבִי שְׁמַעְתָּתָא – מִמִּירוֹת שֶׁל אִמּוּרָאִים, אָמַר רַב מִלְכִּיאָה. וְסִמְיָנָהּ לִזְכוּר מִי אִמַּר עַל מִשְׁנִית, מִתְּנִיתָא מִלְכָּתָא – מִשְׁנִית וּבְרִיתוֹת הֵן כְּמַלְכוּת לִגְבִי דְּבָרֵי הָאִמּוּרָאִים, וּבְהֵם דִּיבֵּר מִי שִׁשְׁמוּ דוּמָה לְנִקְבָּה, וְאֵף מִשְׁמַעוֹת שְׁמוּ הוּא מַלְכָּה, דִּהֵינּוּ רַב מַלְכִּיאָה.
שׁוֹאֵל הַגְּמָרָא: מָאי בְּיִנְיָהוּ – בְּמַה נִּחְלָקוּ. מִשִּׁבָּה הַגְּמָרָא: אִיקָא בְּיִנְיָהוּ לַעֲנִין שְׁפָחוּת, שֶׁלֹּרֵב נִזְמַן אָמַר זֹאת רַב מַלְכִּיאָה, וְאֵילוּ לְרַב פִּשְׁאָה, כִּיּוֹן שֹׁזֵה נִאֲמַר עַל מִשְׁנָה אָמַר זֹאת רַב מַלְכִּיאָה.
רַב יְבִי בְּרִי אֲבִי קָפִיד שֶׁלֹא לִשִּׁים אַפֵּר מִקְלָה אֲפִילוּ אֲרִיבָא דְּכּוֹסִילָתָא – מִכָּה שֶׁל הַקּוֹת דָּם. אֵךְ רַב אַשִּׁי אָמַר, שְׁאִין לְחוּשׁ לְנִרְאָה בְּכַתּוּבַת קַעֲקַע, מְשׁוּם שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ שֵׁם מִכָּה, מִקְתָּו מוֹכִיחַ עָלָיו שֶׁלֹא עָשָׂה כַּאֵן כְּתוּבַת קַעֲקַע, אֲלֵא רְפוּאָה לְמַכָּה.

משנה

המשנה מפרשת אופנים של חיוב כמה מלקיות על לאו אחד, או פעולה אחת המחייבת כמה מלקיות: **נִזִּיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֵה יַיִן כָּל הַיּוֹם, וְהִתְרוּ בּוֹ בַּתְּחִילַת שְׁתִּיתוֹ שֶׁלֹא יִשְׁתֶּה, אִין חַיִּיב אֲלֵא מַלְקוֹת אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תִּשְׁתֶּה אֵל תִּשְׁתֶּה וְהוּא שׁוֹתֵה אַחֵר כֹּל הַתְּרָאָה וְהִתְרָאָה וְאִינוּ מִפְסִיק, חַיִּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.**
נִזִּיר שֶׁהָיָה מְטַמֵּא לְמַתִּים כָּל הַיּוֹם, וְהִתְרוּ בּוֹ בַּתְּחִילַת הִיטְמָאוֹתוֹ שֶׁלֹא יִטְמֵא, אִינוּ חַיִּיב אֲלֵא מַלְקוֹת אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תִּטְמֵא אֵל תִּטְמֵא, וְהוּא מְטַמֵּא, חַיִּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.
נִזִּיר שֶׁהָיָה מְגַלֵּחַ כָּל הַיּוֹם, וְהִתְרוּ בּוֹ בַּתְּחִילַת הַגִּילּוּחַ שֶׁלֹא יַגְלַח, אִינוּ חַיִּיב אֲלֵא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תַּעֲלֵל אֵל תַּעֲלֵל, וְהוּא מְגַלֵּחַ, חַיִּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.
אִדָם שֶׁהָיָה לְבוֹשׁ בְּכִלְאִים כָּל הַיּוֹם, וְהִתְרוּ בּוֹ בַּתְּחִילַת לְבִישׁוֹ שֶׁלֹא יִלְבֵּשׁ, אִינוּ חַיִּיב אֲלֵא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אֵל תִּלְבֵּשׁ אֵל תִּלְבֵּשׁ, וְהוּא פּוֹשֵׁט אֶת הַכִּלְאִים וְלוֹבֵשׁ שׁוּב וְשׁוּב, חַיִּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

מתרצת הגמרא: **קֶסֶפֶר ו-סוֹבֵר] רַבִּי יוֹסִי, שְׁמַה שְׁנַאֲמַר בַּתּוֹרָה (ויקרא יט כח) אִיסוּר שְׁרִיטָה וְמַה שְׁנַאֲמַר בַּתּוֹרָה (דברים יד א) אִיסוּר גִּידָה, אַחַת הִיא, אִיסוּר אֶחָד הֵם, וְכָתִיב הָתֵם בְּגִידֶיהָ, לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְגו' לְמַת, וְלֹא אִם עוֹשֶׂה זֹאת מְזַמֵּת צַעַר אַחֵר, וְנִשְׁאָר הַפֶּסֶק 'לִנְפֹשׁ' לְרִבּוֹת שְׁחִיב עַל כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ.**
 עוד בענין שריטה וגידדה ביד ובכלי, **אָמַר שְׁמוּאֵל, הַמְשַׁרֵּט עֲצָמוּ בְּכָל חַיִּיב שְׁנֵי מַלְקוּיּוֹת, גַּם מְשׁוּם מִשְׁרֵט גַּם מְשׁוּם מַגִּיד.**
 מקשה הוחנן, **מִיִּיכִי, שֶׁנִּינוּ בְּבִרְיָא, שְׁרִיטָה וְגִידָה אַחַת הִיא, שֶׁשְׁנֵיהֶם מִשְׁמַעוֹת עֲשִׂית חֲבוּרָה בְּעַצְמָה, אֲלֵא שְׁרִיטָה הִיא לֹאֲסוּר בִּיד, וְגִידָה לֹאֲסוּר בְּכָלִי. וְלִמָּה חַיִּיב עַל שְׁרִיטָה בְּכָלִי שְׁתֵּים.**
 מתרצת הגמרא: **הוּא דְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַסּוֹר שְׁרִיטָה וְגִידָה אִיסוּר אֶחָד הוּא שְׁנַאֲמַר פְּעַמִּים, וְלִכֵּן חַיִּיב שְׁתֵּים.**
הֲנִי תָנָא מִפִּי רַבִּי יוֹחָנָן – אִמּוּרָא הַשּׁוֹנֶה בְּרִיתוֹת שְׁנֵה בְּרִיתָא לִפְנֵי רַבִּי יוֹחָנָן, הַשּׁוֹרֵט בְּבִשְׂרוֹ מְחַמֵּת צַעֲרוֹ עַל מַת, בִּין בִּיד בִּין בְּכָלִי, חַיִּיב מַלְקוּת, אֵךְ אִם שׁוֹרֵט בְּבִשְׂרוֹ עַל עֲבֻדָּת כּוֹכְבִּים כְּדִי לְעוֹבְדָה, בִּיד חַיִּיב מִיתָה, בְּכָלִי פְטוּר. מַקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְהָא אִיקָא כָּתִיב בַּפֶּסֶק (מלכים א' יח כח), 'וַיִּתְגַּדְּדוּ בְּמִשְׁפָּטָם כְּחִרְבוֹת וּכְרָמִים', הִרִי שֶׁהִדְרֵךְ לַגִּיד לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים בְּכָלִי. מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: אֲלֵא אִיקָא בְּבִרְיָא לְהִיפֵךְ, בִּיד פְטוּר מִמִּיתָה, כִּשְׁאִין זֶה דֶּרֶךְ עוֹבְדוֹתָה, בְּכָלִי חַיִּיב מִיתָה.
 שנינו במשנה: **וְחַיִּיב עַל הָרָשָׁא שְׁתֵּים, אַחַת מִכָּאֵן וְאַחַת מִכָּאֵן. הַגְּמָרָא מְפַרֶשֶׁת הֵיכֵן הֵם מִקְמוֹת אֵלּוּ: מִתּוֹ ו-הִרְאָה] רַב שְׁשֵׁת עַל עֲצָמוּ, שֶׁהַכּוֹנֶה הִיא בִּין פִּירְקִין וְרִשָּׁא – הַמְקוֹמוֹת שֶׁמִּתְחַבְּרִים שֵׁם פְּרָקִי עֲצָמוֹת הָרָשָׁא, וְהֵינּוּ בְּצִידֵי הָרָשָׁא סִמּוֹן לְאֹחֲזִים.**
 שנינו במשנה: **וְעַל הָקוֹן שְׁתֵּים מִכָּאֵן וְשְׁתֵּים מִכָּאֵן וְאַחַת מִלְמָטָה. מִפְּרִשְׁת הַגְּמָרָא: מִתּוֹ ו-הִרְאָה] רַב שְׁשֵׁת, בִּין פִּירְקִין וְרִקָּא – בִּין פְּרָקִי הַעֲצָמוֹת שְׁבוּקִן, וְהֵינּוּ הַפְּרָקִים שֶׁתַּחַת הָאוֹן, שִׁמְשֵׁם מִתַּחֲלִי הַלִּחִי הַתַּחְתּוֹן, וְהַפְּרָקִים שֶׁבְּחִיבּוֹר הַלִּחִי לִסְטֵנֵר, וְהֵינּוּ סוּף הַלִּחִי, וְאַחַת מִלְמָטָה הוּא אֲמַצַּע הַסְטֵנֵר שֶׁנִּקְרָא שִׁיבּוֹלַת הַזּוֹקן, שְׁהוּא פְּרָק בְּפִנֵּי עֲצָמוּ.**
 שנינו במשנה: **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר אִם נִמְלֵן וְכו' כּוֹלֵן כֹּאחַת אִינוּ חַיִּיב אֲלֵא אַחַת. מִבְּאֵרַת הַגְּמָרָא: קֶסֶפֶר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, כֹּל פְּאוֹת הַזּוֹקן חֵד לֹא הוּא, וְעַל כֵּן חַיִּיב רַק אַחַת.**
 שנינו במשנה: **וְאִינוּ חַיִּיב עַד שִׁשְׁלָטֵנוּ בְּתַעַד. הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִיתָא לְבֹאֵר אֶת מִקּוּר הַדִּין: תָּנָן רַבָּנָן, נִאֲמַר בַּפֶּסֶק לִגְבִי כְּהֵנִים (ויקרא כא ה) 'וְאֵפָאֵת זָקֵנָם לֹא יַגְלִחוּ, וְכֹל שְׁאוֹמֵר שֶׁאֲפִילוּ יַגְלַחוּ לִזְקֵן בְּמִסְפָּרִים' – שֶׁהַרְחֹד שֶׁלֹּא אִינוּ מְגִיעַ לְשׁוֹרֵשֵׁי הָאָה חַיִּיב מַלְקוּת, תִּלְמִיד לִזְמִיר בַּפֶּסֶק שְׁנַאֲמַר לִגְבִי יִשְׂרָאֵל (ויקרא יט כח) 'לֹא תִשְׁחִית אֶת פֶּאֶת זָקֶנְךָ', הִרִי שֶׁהָאִיסוּר הוּא רַק הַשְׁחָתָה, וְהֵינּוּ עַד הַשּׁוֹרֵשִׁים, וּבְמִסְפָּרִים אִינוּ מְגִיעַ לְשׁוֹרֵשִׁים, וְדוֹרְשִׁים גִּזְרָה שׁוֹה 'פֶּאֶת' 'פֶּאֶת' לְלַמּוֹד אֶת שְׁנֵי הַפֶּסֶקִים אֶחָד מִתְּבִירוֹ. מִמְּשִׁכָּה הַבְּרִיתָא: אִי נִלְמַד מִהֵנָּאֵר לֹא תִשְׁחִית, וְכֹל שֶׁאֵם לְקַטֹּף בְּמִלְכָּט – מַלְקָחִים שְׁלוּקָטִים בָּהֶם שִׁיעַר, וְרִהֲטָנִי – מַעַצֵּד שֶׁמַּחֲלִיקִים בּוֹ פְּנֵי הָעֵץ, יְהֵא חַיִּיב, כִּיּוֹן שְׁבוּחַ מְגִיעַ עַד הַשּׁוֹרֵשִׁים, תִּלְמִיד לִזְמִיר 'לֹא יַגְלַחוּ', וּבְמַלְקָט וּרְהִטָנִי אִינוּ דֶּרֶךְ גִּילּוּחַ, הָא בְּצִיד נִקִּים אֶת שְׁנֵי הַפֶּסֶקִים, אֲלֵא צָרִיךְ שִׁיחָה גִילּוּחַ שִׁשֵּׁשׁ בּוֹ הַשְׁחָתָה, וּבְרִהֲטָנִי אִין זֶה דֶּרֶךְ גִּילּוּחַ, וּבְמִסְפָּרִים אִין מְגִיעִים עַד הַשּׁוֹרֵשִׁים, הִיוּ אָמְרֵם שְׁמַה שֶׁאִסֵּר הַפֶּסֶק זֶה תַּעַד שֶׁדֶּרֶךְ לְגַלֵּחַ בּוֹ מְגִיעַ עַד הַשּׁוֹרֵשִׁים.**
 שנינו במשנה: **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר אֲפִילוּ לְקַטֹּף בְּמִלְכָּט וְרִהֲטָנִי (יהא) חַיִּיב. הַגְּמָרָא מְבִרֶרֶת אֶת שִׁיטַּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. מַקְשָׁה הַגְּמָרָא: מָה נִפְשָׁה, אִי תִאֲמַר דְּגִידִיר – שְׁלֹמֹד גִּידָה שְׁוֹה 'פֶּאֶת' לְלַמּוֹד אֶת הָאִמּוּרָה בִּישְׂרָאֵל לְכְּהֵנִים וְאֵת הָאִמּוּרָה בְּכְהֵנִים אֲצֵל יִשְׂרָאֵל, לִיְבָעִי – שִׁיעֲצִיר כְּדִי לְחַיִּיב מַלְקוֹת תַּעַד דּוּוּקָא, וְאִי תִאֲמַר דְּלֵא גְמִיר – שֶׁאִינוּ לֹמַד גִּידָה שְׁוֹה זֶה, מִסְפָּרִים נְמִי [לֵא] – שְׁגַם בְּמִסְפָּרִים לֹא יִפְטוּר, שֶׁהִי הַטַּעַם לְפִטּוּר בְּמִסְפָּרִים הוּא מְשׁוּם שֶׁאִינִם מִשְׁחִיתִים, וְזֶה נִאֲמַר רַק בִּישְׂרָאֵל.**
 מתרצת הגמרא: **לְעוֹלָם גְּמִיר – לֹמַד גִּידָה שְׁוֹה זֶה, וְקֶסֶפֶר, הֲנִי וּמִלְקָט וְרִהֲטָנִי נְמִי גִילּוּחַ עֲבָדִי – שְׁגַם בָּהֶם הַדֶּרֶךְ לְגַלֵּחַ, וְלִכֵּן חַיִּיב עֲלֵיהֶם.**

הזורעים כלאים תוך כדי שהולך וחורש. אָמַר לִיה רבי ינאי לרבי
 יוחנן, אִי לֹא דִלְלָא לָךְ חֲסָפָא מִי מְשַׁבַּח מִן מְשַׁבַּח תּוֹתָהּ – לולִי
 שהגבהתי לך את החרס, וכי היית מוצא את המרגלית שתחתיה,
 כלומר, אחר שאמרתי לך את הדין, יכולת לדייק זאת גם בפירוש
 המשנה.
 אָמַר לִיה ריש לקיש לרבי יוחנן, אִי לֹא דִקְלִסְךָ נִבְרָא רַבָּה – לולִי
 ששיבח אותך רבי ינאי שהיה אדם גדול, והסכים עמך שהחוב
 במשנתו הוא משום מחפה שנחשב לוורע, הוּה אָמִינָא ו-יחיית
 אומר, מְתִינִין מְנִי – כשיטת מי היא המשנה, כשיטת רבי עקיבא
 היא, דְאָמַר הַמְּקַיִם בְּלָאִים לִקְרָה, ולכן אף מחפה שהניחם שם ולא
 עקר אותם, חייב משום מקיים, אך לרבנן הסוברים שמקיים
 בכלאים אינו לוקה, אף מחפה אינו נחשב לוורע לחיובו.
 שואלת הגמרא: מָא רַבִּי עֲקִיבָא – היכן אמר זאת רבי עקיבא.
 משיבה הגמרא: דְתִנְיָא, הַמְּנַכֵּשׁ – עוקר עשבים רעים מתוך
 הטובים, וְהַמְּחַפֵּה – המכסה את הזרעים בעפר, ועושה זאת
 בצמחים הזרעים בְּלָאִים, לִזְקָה משום מקיים כלאים, שרבי עקיבא
 אומר, שֶׁאֵין הַמְּקַיִם את הכלאים לוקה.
 שואלת הגמרא: מָא מְעַמָּא ו-מה טעמו דרבי עקיבא. משיבה
 הגמרא: דְתִנְיָא, נאמר בתורה (ויקרא טו ט) 'שָׂדֶךָ לֹא תִזְרַע בְּלָאִים',
 אֵין לִי שאסור אֵלָא כשזורע כלאים, אך אם מקיים כלאים מִנֵּין שאף
 זה אסור, תִּלְמוּד לומר (בְּהַמְּחַפֵּה לֹא תִרְבֵּעַ) בְּלָאִים שָׂדֶךָ לֹא (תִזְרַע
 בְּלָאִים), ודורשים זאת כאילו כתוב 'בְּלָאִים שָׂדֶךָ לֹא', ובא הכתוב
 לומר שאסור לקיים כלאים בשדה.
 שנינו במשנה שכשהוא חורש ביום טוב ומחפה הזרעים, חייב
 משום חורש ביום טוב. הגמרא מבררת מדוע אין כאן חיוב נוסף:
 אָמַר לִיה עוֹלָא לְרַב נַחֲמָן, וְלִילְיָן מְנִי – שילקה המחפה זרעים
 ביום טוב גם משום זורע ביום טוב. אָמַר לִיה רב נחמן לעולא,
 תִּנְיָא וְשִׁיר – שנה התנא חלק מהחיובים, ושיר חלקם. אָמַר לִיה
 עולא לרב נחמן, תִּנְיָא קִתְנִי – התנא שונה שחורש זה חייב שְׁמוֹנֶה
 מלקויות, וְאֵת אִמְרַת תִּנְיָא וְשִׁיר – ואתה יכול לומר ששיר חלק
 מהחיובים, הלא נקט מספר, ואילו היה אפשר להוסיף היה
 מוסיף. מתרצת הגמרא: אָמַר רַבָּא, הטעם שלא מנה התנא גם
 חיוב זורע ביום טוב, משום שיש חילוק מְלֹאכּוֹת בְּשַׁבָּת, שהעושה
 מלאכות שונות בשבת חייב על כל אב מלאכה ומלאכה כאילו
 היו לאוין חלוקים, וְאֵין חִלּוּק מְלֹאכּוֹת בְּיוֹם טוֹב, שהעובר
 בשגגה אחת על מלאכות שונות ביום טוב, אינו חייב אלא משום
 לאו אחד. אָמַר לִיה עוֹלָא לרבא, עֲדָא תִּתָּהּ – זאת תהיה, כלומר,
 בזו אני מודה לדברייך.
 אִיתִיבָה אֲבִי לרבא, וכי אֵין חִלּוּק מְלֹאכּוֹת בְּיוֹם טוֹב, וְהִתְנָה,
 הַמְּבַשֵּׁל גִיד הַנֶּשֶׁה בְּחֶלֶב בְּיוֹם טוֹב וְאֶבְלָה, לִזְקָה חֲמֵשׁ מלקויות,
 לִזְקָה מִשּׁוּם אוֹכֵל גִיד הַנֶּשֶׁה, שאסור משום הכתוב (בראשית לב לו)
 'עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה', וְלִזְקָה מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל
 בְּיוֹם טוֹב שְׁלֹא לְצוּרָה, שאסור משום הכתוב (שמות יב טו) 'כֹּל
 מִלֶּאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם', וְלִזְקָה מִשּׁוּם מְבַשֵּׁל גִיד – שהוא בשר
 בְּחֶלֶב, שאסור משום הכתוב (שמות כג טז) 'לֹא תִבְשֹׁל גִּיד בְּחֶלֶב אֹמֶן',
 וְלִזְקָה מִשּׁוּם אוֹכֵל בֶּשֶׂר בְּחֶלֶב, שאסור משום הכתוב (שמות לד כז)
 'לֹא תִבְשֹׁל גִּיד בְּחֶלֶב אֹמֶן', וְלִזְקָה

המשנה מפרשת שיש אופן שעובר על לאו של כלאי בהמה,
 ומתלקטים לפעולה זו כמה לאוין נוספים: יֵשׁ חוֹרֵשׁ בשור וחמור
 תִּלָּם אֶחָד – שורה אחת של שדה וְחֵיִיב עָלָיו שמונה מלקויות משום
 שְׁמוֹנֶה לֹאִין שונים. הַחוֹרֵשׁ בְּשׂוֹר וְחֵמֹר, ועובר משום הכתוב
 (דברים כב ה) 'לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׂוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו, וְהָן – השור והחמור
 מוֹקֵדִשִׁין – בכורים, ועובר משום הכתוב (דברים טו ט) 'לֹא תַעֲבֹד
 בְּכָבֶד שׂוֹרֶךְ, וְאֵף עַל בְּכוֹר הַחֲמֹר עֹבֵר מִשּׁוּם לֹא זֶה, הרי כאן
 עוד שני לאוין, וְכִלְאִים בְּכָרִם – שבחרישתו מחפה חיטה שעורה
 וחרצן של גפן המונחים יחדיו בקרקע, ועובר משום הכתוב (ויקרא
 טו ט) 'שָׂדֶךָ לֹא תִזְרַע בְּלָאִים', וּבְשִׁבְעִיעִית, ובזה שזורע עובר משום
 הכתוב (ויקרא כה ד) 'שָׂדֶךָ לֹא תִזְרַע', וְיוֹם טוֹב, ובזה שחורש עובר
 משום הכתוב (ויקרא כג ז) 'כֹּל מִלֶּאכָת עֲבָדָה לֹא תַעֲשֶׂה', והוא כֵּהָן
 וְהוּא נֹזֵר הַחוֹרֵשׁ בְּכֵית הַטּוֹמָאָה – בית קברות, על טומאת כהן
 עובר משום הכתוב (ויקרא כא א) 'לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְּיוֹ, ועל
 טומאת נזיר עובר משום הכתוב (במדבר יו ו) 'עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא',
 הרי כאן שמונה לאוין.
 הַנִּנְיָא בֶּן חֲכִינְאִי אָמַר, שיש להוסיף אף הַלּוֹבֵשׁ בְּלָאִים בעת
 שחורש, ועובר משום הכתוב (ויקרא טו ט) 'וְכִבְדֵּךְ בְּלָאִים שֶׁעָטְנָה לֹא
 יַעֲלֶה עָלֶיךָ. אָמַר לִי חַכְמִים, אֵינִי הֵשֵׁם, כלומר, אין לחשוב זאת
 במנין הלאוין, כיון שחיובו על לבישת כלאים אינו מחמת
 החרישה. אָמַר לָהֶם חֲנִינִי בֶן חֲכִינְאִי, אָף הַנֹּזֵר שחורש בבית
 קברות לֹא הוּא הֵשֵׁם לַחוֹשֵׁב כֵּאֵן, כיון שאין בניסתו לבית קברות
 שייכת לחרישתו עם הבהמה.

גמרא

שנינו במשנה, שאם התרו בו שלא ילבש כלאים, ולבש ופשט כמה
 פעמים, והתרו בו בין כל פשיטה ללבישה, חייב על כל אחת ואחת.
 הגמרא מבארת שאין צריך דווקא לפשוט כדי להתחייב שנית:
 (אָמַר רב ביבי אָמַר רבי יוסי, מה ששנינו פושט ולובש, [לא] – אין
 הכוונה שפושט וְלֹבֵשׁ (לובש) מִמֶּשֶׁ, (או) [אֵלָא] אֲפִילוּ אם רק
 מְכַנִּים וּמוֹצִיאִים בֵּית יָד אוֹנְקָלִי – שרוול החלוקן שֶׁלֹּו, נחשב ללבישה
 חדשה. מְחִי – הראהו רב אָחָא בְּרִיה דְּרַב אִיקָא, שהאופן להתחייב
 הוא עִיּוּלִי וְאִפּוּרִי – להכניס ולהוציא את הבגד. אך רב אשי אָמַר,
 שאין צריך כדי להתחייב לפשוט וללבוש, אלא אֲפִילוּ לֹא שָׁחָה
 אֵלָא בְּרִי זִמְן שִׁכּוּל לְפִשּׁוּט וְלִלְבוּשׁ, והתרו בו על כך, תִּיֵּב מלקות
 על כל שהיית זמן כזה.
 שנינו במשנה: יֵשׁ חוֹרֵשׁ תִּלָּם וכו', ואחר, וְחֵיִיב עָלָיו משום שמונה
 לאוין. אָמַר רבי ינאי, בְּהִבְרָה – כשהתאספו החכמים נִמְנוּ וְנִקְמְרוּ,
 הַחוֹפֶה בְּכִלְאִים – המכסה בעפר זרעים של חיטה שעורה המונחים
 יחדיו בקרקע, לִזְקָה משום כלאים, אף שלא הוא זרע אותם שם.
 אָמַר (להן) [לִיה] רבי יוחנן לרבי ינאי, וכי לֹא מְשַׁנְתָּנוּ הֵיא זֹ
 שמבואר בה דין זה, ששנינו, יֵשׁ חוֹרֵשׁ תִּלָּם אֶחָד וְחֵיִיב עָלָיו משום
 שְׁמוֹנֶה לֹאִין, הַחוֹרֵשׁ בְּשׂוֹר וּבַחֲמֹר, וְהָן מוֹקֵדִשִׁין, וְכִלְאִים בְּכָרִם,
 וכו'. ומפרש רבי יוחנן, הֵיא – זה הַחוֹרֵשׁ דְּמַחְיִיב מִשּׁוּם בְּלָאִים, הֵיכִי
 מְשַׁבַּח לָהּ – באיזה אופן מצינו שחורש חייב משום כלאים, לֹא
 דְּמִיכְסִי בְּהִרְיָה דְאִילוּ – וכי לא משום שמכסה בעפר את הזרעים

לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' [=שבלחם] יחיה האדם, דאף שגם באדם עצמו ישנו מוצא פי הוי', מכל־מקום מוצא פי הוי' שבלחם הוא נעלה יותר, להיותו מבחינת האורות דתוהו שהם אורות מרובים (לא רק בכמות) גם באיכות. ממאמר שבת פרשת וישלח ה'תשכ"ח